

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2020. gada 16. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Maksātspējas procedūras – Regula (ES) 2015/848 – 3. pants – Starptautiskā jurisdikcija – Parādnieka galveno interešu centrs – Fiziskas personas, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību – Atspēkojamā prezumpcija, ka šīs personas galveno interešu centrs ir tās pastāvīgā dzīvesvieta – Prezumpcijas atspēkošana – Situācija, kad parādnieka vienīgais nekustamais īpašums atrodas ārpus pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts

Lietā C-253/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal da Relação de Guimarães* (Gimarainšas apelācijas tiesa, Portugāle) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2019. gada 14. februārī un kurš Tiesā reģistrēts 2019. gada 26. martā, tiesvedībā

MH,

NI

pret

OJ,

Novo Banco SA,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs S. Rodins [*S. Rodin*], tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente) un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes* un *P. Lacerda*, kā arī *P. Barros da Costa* un *L. Medeiros*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *P. Costa de Oliveira*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – portugāļu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 30. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2015, L 141, 19. lpp.) interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā MH un NI vēršas pret JO un *Novo Banco SA* par pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru, ko iesniedza pirmās no minētajām personām.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula (EK) Nr. 1346/2000

- 3 Padomes Regula (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2000, L 160, 1. lpp.) tika atcelta un aizstāta ar Regulu 2015/848. Tās 13. apsvērumā bija noteikts:

“Galveno interešu centrs” ir vieta, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses un tādēļ ir pieejams trešajām personām.”

- 4 Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras. Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam.”

Regula 2015/848

- 5 Regulas 2015/848 5., 23. un 27.–34. apsvērumā ir noteikts:

“(5) Pareizas iekšējā tirgus darbības labad ir jāizvairās no pušu stimulēšanas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas dalībvalsts uz citu nolūkā iegūt labvēlīgāku tiesisko statusu, kaitējot kreditoru kopuma interesēm (labvēlīgākās tiesas izvēle).

[..]

(23) Šī regula ļauj sākt galveno maksātnespējas procedūru dalībvalstī, kurā ir parādnieka galveno interešu centrs. Šādai procedūrai ir vispārēja darbības joma, un tās mērķis ir aptvert visus parādnieka aktīvus. Lai aizsargātu dažādas intereses, šī regula ļauj sākt sekundāro maksātnespējas procedūru līdztekus galvenajai maksātnespējas procedūrai. Sekundāro maksātnespējas procedūru var sākt tajā dalībvalstī, kurā atrodas parādnieka uzņēmējdarbības vieta. Sekundārās maksātnespējas procedūras darbība attiecas tikai uz šajā dalībvalstī esošajiem aktīviem. Obligātas koordinācijas noteikumi galvenajā maksātnespējas procedūrā atbilst vajadzībai pēc vienotības Savienībā.

[..]

- (27) Pirms maksātnespējas procedūras sākšanas kompetentajai tiesai pēc savas iniciatīvas būtu jāpārbauda, vai parādnieka galveno interešu centrs vai parādnieka uzņēmējdarbības vieta faktiski atrodas tās piekritībā.
- (28) Pārliecinoties, vai trešās personas var noskaidrot parādnieka galveno interešu centru, īpaša uzmanība būtu jāvelta kreditoriem un viņu priekšstatam par to, kur parādnieks pārvalda savas intereses. [...]
- (29) Šajā regulā būtu jāietver virkne aizsardzības pasākumu, lai novērstu labvēlīgākās tiesas izvēli krāpnieciskos vai ļaunprātīgos nolūkos.
- (30) Līdz ar to prezumpcijām, ka juridiskā adrese, galvenā darījumdarbības vieta un pastāvīgā dzīvesvieta ir galveno interešu centrs, vajadzētu būtu atspēkojamām, un attiecīgajai dalībvalsts tiesai būtu rūpīgi jānovērtē, vai parādnieka galveno interešu centrs patiešām atrodas tajā dalībvalstī. Sabiedrības gadījumā vajadzētu būt iespējai atspēkot šo prezumpciju, ja sabiedrības vadība atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kur atrodas juridiskā adrese, un, trešajām personām pārbaudāmā veidā veicot attiecīgo apstākļu visaptverošu novērtējumu, konstatē, ka minētās sabiedrības pārvaldes un uzraudzības, kā arī tās interešu pārvaldīšanas faktiskais centrs atrodas šajā citā dalībvalstī. Tādas fiziskas personas gadījumā, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, vajadzētu būt iespējamam atspēkot šo prezumpciju, piemēram, ja ievērojama daļa no parādnieka aktīviem atrodas ārpus parādnieka pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts vai ja var noteikt, ka viņa galvenais iemesls pārcelties bija maksātnespējas pieteikšana pēc jaunās piekritības un ja šāda pieteikšana būtiski kaitētu to kreditoru interesēm, kuru darījumi ar parādnieku ir notikuši pirms pārcelšanās.
- (31) Ar šādu pat mērķi novērst labvēlīgākās tiesas izvēli krāpnieciskos vai ļaunprātīgos nolūkos prezumpcija, ka galveno interešu centrs ir juridiskās adreses vieta, fiziskas personas galvenā darījumdarbības vieta vai fiziskas personas pastāvīgā dzīvesvieta, attiecībā uz sabiedrību, juridisku personu vai fizisku personu, kas veic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, nebūtu jāpiemēro gadījumā, kad parādnieks ir pārvietojis savu juridisko adresi vai galveno darījumdarbības vietu uz citu dalībvalsti trīs mēnešu laikā pirms pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru, vai attiecībā uz fizisku personu, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, nebūtu jāpiemēro gadījumā, kad parādnieks ir pārvietojis savu pastāvīgo dzīvesvietu uz citu dalībvalsti sešu mēnešu laikposmā pirms pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru.
- (32) Visos gadījumos, kad lietas apstākļi rada šaubas par piekritību tiesai, tiesai būtu parādniekam jāprasa sniegt papildu pierādījumus savu apgalvojumu pamatošanai un – gadījumos, kad to pieļauj maksātnespējas procedūrā piemērojamās tiesības, – sniegt parādnieka kreditoriem iespēju paust viedokli par piekritības jautājumu.
- (33) Gadījumā, ja tiesa, kurā iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, konstatē, ka parādnieka galveno interešu centrs neatrodas tās teritorijā, tai nebūtu jāsāk galvenā maksātnespējas procedūra.
- (34) Turklāt jebkuram parādnieka kreditoram vajadzētu būt efektīvam tiesību aizsardzības līdzeklim pret lēmumu sākt maksātnespējas procedūru. Lēmuma sākt maksātnespējas procedūru apstrīdēšanu sekas būtu jāreglamentē valsts tiesībām.”
- 6 Šīs regulas 3. panta “Starptautiskā piekritība [jurisdikcija]” 1. punktā ir noteikts:

“Sākt maksātnespējas procedūru (“galvenā maksātnespējas procedūra”) ir tās dalībvalsts tiesas piekritībā, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs. Galveno interešu centrs ir vieta, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses un ko trešās personas var noskaidrot.

Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā par galveno interešu centru uzskata juridisko adresi, ja nav pierādījumu par pretējo. Minēto prezumpciju piemēro tikai tad, ja juridiskā adrese nav pārcelta uz citu dalībvalsti trīs mēnešu laikā pirms pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru.

Gadījumā, ja fiziska persona veic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, par galveno interešu centru uzskata šīs fiziskās personas galveno darījumdarbības vietu, ja nav pierādījumu par pretējo. Minēto prezumpciju piemēro tikai tad, ja fiziskās personas galvenā darījumdarbības vieta nav pārcelta uz citu dalībvalsti trīs mēnešu laikā pirms pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru.

Jebkuras citas fiziskas personas gadījumā par galveno interešu centru uzskata minētās fiziskās personas pastāvīgo dzīvesvietu, ja nav pierādījumu par pretējo. Minēto prezumpciju piemēro tikai tad, ja pastāvīgā dzīvesvieta nav pārcelta uz citu dalībvalsti sešu mēnešu laikā pirms pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru.”

- 7 Saskaņā ar minētās regulas 4. panta 1. punktu:

“Tiesa, kurā iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, pēc savas iniciatīvas pārbauda, vai tas ir tās piekritībā saskaņā ar 3. pantu. Nolēmumā, ar ko sāk maksātnespējas procedūru, norāda pamatojumu, uz kuru balstās piekritība minētajai tiesai, un jo īpaši to, vai piekritība balstās uz 3. panta 1. vai 2. punktu.”

- 8 Šīs pašas regulas 7. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, uz maksātnespējas procedūru un tās sekām attiecas tās dalībvalsts tiesības, kuras teritorijā šāda procedūra ir sākta (“procedūras sākšanas valsts”).”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 9 MH un NI, kas ir laulāts pāris, kuri no 2016. gada pastāvīgi dzīvo Norfolkā (Apvienotā Karaliste) un strādā algotu darbu, iesniedza Portugāles tiesās pieteikumu par maksātnespējas procesa uzsākšanu attiecībā uz viņiem. Pirmās instances tiesa, kurā vērsušies prasītāji, nolēma, ka tai nav starptautiskās jurisdikcijas, lai izskatītu šo pieteikumu, jo, pamatojoties uz Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta ceturto daļu, prasītāju pamatlietā galveno interešu centrs bija viņu pastāvīgā dzīvesvieta, kas atradās Apvienotajā Karalistē, un līdz ar to šīs pēdējās minētās dalībvalsts tiesām bija jurisdikcija, lai sāktu maksātnespējas procesu.
- 10 MH un NI šo pirmās instances nolēmumu apelācijas kārtībā pārsūdzēja iesniedzējtiesā, apgalvojot, ka šis nolēmums ir pamatots ar Regulā 2015/848 ietvertu noteikumu nepareizu interpretāciju. Proti, viņu galveno interešu centrs neesot viņu pastāvīgā dzīvesvietā, Apvienotajā Karalistē, bet gan Portugālē, dalībvalstī, kur atrodies viņu īpašumā esošais vienīgais nekustamais īpašums un kur esot veikti visi darījumi un noslēgti visi līgumi, kas izraisījuši viņu maksātnespējas situāciju. Turklāt nepastāvo nekādas saistības starp viņu pastāvīgo dzīvesvietu un apstākļiem, kas izraisījuši viņu maksātnespēju un kas pilnībā notikuši Portugālē. MH un NI tāpat lūdza, lai tiktu atzīta Portugāles tiesu starptautiskā jurisdikcija.
- 11 Iesniedzējtiesai rodas jautājums par Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta pareizo interpretāciju un, it īpaši, par kritērijiem, kuri ir jāņem vērā, lai atspēkotu šajā tiesību normā fiziskām personām, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, paredzēto vienkāršo prezumpciju.
- 12 Šī tiesa norāda, ka attiecībā uz fiziskām personām minētās regulas 30. apsvērumā ir norādīts, ka vajadzētu būt iespējai atspēkot šo prezumpciju, piemēram, ja ievērojama daļa no parādnieka aktīviem atrodas ārpus parādnieka pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts.

- 13 Šādos apstākļos *Tribunal da Relação de Guimarães* (Gimarainšas apelācijas tiesa, Portugāle) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai saskaņā ar Regulu [2015/848] dalībvalsts tiesas piekritībā ir sākt galveno maksātnespējas procedūru attiecībā uz kādu pilsoni, kura vienīgais tam piederošais nekustamais īpašums atrodas minētajā valstī, lai arī viņš kopā ar savu saimi pastāvīgi dzīvo citā dalībvalstī, kurā viņš strādā algotu darbu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 14 Ar savu vienīgo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta ceturtnā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka prezumpcija, kas tajā ir paredzēta, lai noteiktu starptautisko jurisdikciju maksātnespējas procesa sākšanai, un kas paredz, ka fiziskas personas, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, galveno interešu centrs atrodas tās pastāvīgajā dzīvesvietā, ir atspēkota jau tādēļ, ka šīs personas vienīgais nekustamais īpašums atrodas ārpus pastāvīgas dzīvesvietas dalībvalsts.
- 15 Kā tas arī izriet no Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta pirmās daļas, galvenais piesaistes kritērijs, pēc kura nosaka starptautisko jurisdikciju maksātnespējas procesa sākšanas nolūkā, ir parādnieka galveno interešu centrs. Konkrētajā gadījumā, kad parādnieks ir fiziska persona, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai kādu citu profesionālo darbību, šīs regulas 3. panta 1. punkta ceturtnajā daļā ir paredzēta atspēkojama prezumpcija par to, ka šīs personas galveno interešu centrs ir tās pastāvīgā dzīvesvieta.
- 16 Pirmām kārtām, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas jautājumu, ir jāprecizē jēdziena “galveno interešu centrs” tvērums minētās regulas izpratnē.
- 17 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa prasībām izriet, ka Savienības tiesību normas formulējums, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās saturu un piemērošanas jomu, visā Savienībā parasti ir interpretējams autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā šīs tiesību normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2011. gada 20. oktobris, *Interedil*, C-396/09, EU:C:2011:671, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 18 Tādējādi, ņemot vērā, ka Regulas 2015/848 3. panta 1. punktā nav nekādas atsaucis uz dalībvalstu tiesībām, tajā esošie jēdzieni ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi. Konkrētāk, jēdziens “galveno interešu centrs”, kas ir šīs regulas termins, ir jāinterpretē vienveidīgi un neatkarīgi no valstu tiesībām (pēc analogijas skat. spriedumu, 2011. gada 20. oktobris, *Interedil*, C-396/09, EU:C:2011:671, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 19 Otrkārt, attiecībā uz Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktā minēto jēdzienu “galveno interešu centrs” Tiesa ir nospriedusi, ka šī jēdziena tvērums ir skaidrots šīs regulas 13. apsvērumā, kurā ir norādīts, ka “galveno interešu centrs ir vieta, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses un tādēļ ir pieejams trešajām personām”. No tā Tiesa secināja, ka no šīs definīcijas izriet, ka galveno interešu centrs ir identificējams atkarībā no objektīviem un trešo personu pārbaudāmiem kritērijiem. Šī objektivitāte un pārbaudes iespēja trešajām personām ir vajadzīga tiesiskās drošības un paredzamības nodrošināšanai attiecībā uz piekritīgās tiesas noteikšanu, lai sāktu galveno maksātnespējas procedūru (rikojums, 2016. gada 24. maijs, *Leonmobili* un *Leone*, C-353/15, nav publicēts, EU:C:2016:374, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 20 Tāda paša interpretācija ir jāizmanto, lai noteiktu jēdziena “galveno interešu centrs” nozīmi un tvērumu Regulas 2015/848 izpratnē. Proti, kā norāda ģenerālvokāts secinājumu 29. punktā, šīs regulas, ar ko ir atcelta un aizstāta Regula Nr. 1346/2000, ietvaros objektīvu kritēriju izmantošana ir joprojām svarīga

nolūkā nodrošināt tiesisko drošību un kompetentās tiesas noteikšanas paredzamību. Turklāt Regulā 2015/848 paredzēto starptautiskās jurisdikcijas noteikumu mērķis, kā noteikts šīs regulas 5. apsvērumā, ir izvairīties no pušu stimulēšanas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas dalībvalsts uz citu nolūkā iegūt labvēlīgāku tiesisko statusu, kaitējot kreditoru kopuma interesēm (labvēlīgākās tiesas izvēle).

- 21 Šīs regulas 28. apsvērumā arī ietverti lietderīgi apsvērumi šajā sakarā, kuros ir paredzēts, ka, nosakot, vai trešās personas var noskaidrot parādnieka galveno interešu centru, īpaša uzmanība ir jāvelta kreditoriem un viņu priekšstatam par to, kur parādnieks pārvalda savas intereses. Proti, objektīvo kritēriju izmantošanai, ko trešās personas var pārbaudīt, lai noteiktu parādnieka galveno interešu centru, ir jāļauj noteikt tiesu, ar kuru parādniekam ir patiesa saikne, un tātad garantēt kreditoru tiesisko palāvību.
- 22 Līdz ar to parādnieka galveno interešu centrs ir jānosaka, veicot objektīvu un trešajām personām, it īpaši kreditoriem, pārbaudāmu kritēriju kopuma visaptverošu izvērtējumu, ar kuriem var noteikt faktisko vietu, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses.
- 23 Treškārt, no paša Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta pirmās daļas formulējuma izriet, ka iepriekš minētie apsvērumi ir vienādi attiecināmi uz jebkuru parādnieku, neatkarīgi no tā, vai ir runa par sabiedrībām, fiziskām vai juridiskām personām. Šis piesaistes galvenais kritērijs, lai noteiktu starptautisko jurisdikciju nolūkā sākt maksātnespējas procesu, kā arī pieeja, kura pamatota uz objektīviem un trešo personu pārbaudāmiem kritērijiem, kas ir jāpieņem, lai to piemērotu, tātad ir attiecināmi *a fortiori* uz fiziskām personām, kuras neveic neatkarīgu darījumdarbību vai kādu citu profesionālo darbību.
- 24 Tādējādi ir jāprecizē, kā to būtībā norāda arī ģenerālvokāts secinājumu 45. un 49. punktā, ka konkrētie kritēriji, lai noteiktu tādas fiziskās personas galveno interešu centru, kura neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, ir tie, kas saistīti ar tās mantisko un ekonomisko stāvokli un kas atbilst vietai, kur šī persona pārvalda savas ekonomiskās intereses un kur ir saņemta un tērēta lielākā daļa no tās ienākumiem, vai arī vietai, kur atrodas lielākā daļa tās aktīvu.
- 25 Otrām kārtām, ir jāprecizē Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta ceturtajā daļā ietvertās prezumpcijas tvērumš. No šīs tiesību normas formulējuma, ņemot vērā šīs regulas 3. panta 1. punkta pirmo daļu, izriet, ka tādas fiziskas personas gadījumā, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai jebkuru citu profesionālo darbību, tiek prezumēts – ja vien nav pierādīts pretējais –, ka tā parasti pārvalda savas intereses savā pastāvīgajā dzīvesvietā, jo pastāv liela varbūtība, ka šī vieta atbilst tās galveno ekonomisko interešu centram. No minētā izriet, ka tik ilgi, kamēr šī prezumpcija nav atspēkota, šīs dzīvesvietas atrašanās dalībvalsts tiesu iestādēm ir starptautiskā jurisdikcija maksātnespējas procesa sākšanai pret šo fizisko personu.
- 26 Tomēr Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta ceturtajā daļā ir paredzēts, ka šī prezumpcija ir piemērojama, ja vien netiek pierādīts pretējais, un šīs regulas 30. apsvērumā ir precizēts, ka vajadzētu būt iespējai atspēkot šo prezumpciju, piemēram, ja ievērojama daļa no parādnieka aktīviem atrodas ārpus parādnieka pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts vai ja var noteikt, ka viņa galvenais iemesls pārcelties bija maksātnespējas pieteikšana pēc jaunās piekritības, un ja šāda pieteikšana būtiski kaitētu to kreditoru interesēm, kuru darījumi ar parādnieku ir notikuši pirms pārcelšanās.
- 27 Tomēr, kā norāda ģenerālvokāts secinājumu 55. punktā, tikai tas fakts, ka šajā apsvērumā minētie apstākļi ir iestājušies, nebūtu pietiekams, lai atspēkotu Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta ceturtajā daļā paredzēto prezumpciju.
- 28 Proti, lai gan parādnieka aktīvu atrašanās vieta ir viens no objektīvajiem un trešo personu pārbaudāmajiem kritērijiem, kas ņemami vērā, lai noteiktu vietu, kur parādnieks parasti pārvalda savas intereses, šī prezumpcija ir atspēkojama tikai ar šo kritēriju kopuma visaptverošu vērtējumu. Līdz ar to

tikai tas fakts vien, ka fiziskai personai, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, piederošais vienīgais nekustamais īpašums atrodas ārpus tās pastāvīgas dzīvesvietas dalībvalsts, nebūtu pietiekams, lai atspēkotu minēto prezumpciju.

- 29 Konkrētajā gadījumā prasītāji pamatlietā tostarp apgalvoja iesniedzējtiesā, ka Portugāle ir ne tikai dalībvalsts, kurā atrodas viņiem piederošais vienīgais nekustamais īpašums, bet arī vieta, kur tika realizēti darījumi un noslēgti līgumi, kas izraisījuši viņu maksātnespēju.
- 30 Šajā ziņā, lai gan maksātnespējas iemesls kā tāds nav nozīmīgs apstāklis, lai noteiktu fiziskas personas, kas neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, galveno interešu centru, tomēr iesniedzējtiesai ir jāņem vērā objektīvu un trešo personu pārbaudāmu elementu kopums, kas attiecas uz [parādnieku] mantisko un ekonomisko stāvokli. Tādā gadījumā kā pamatlietā, kā tas jau tika norādīts šī sprieduma 24. punktā, šis stāvoklis lokalizējas vietā, kur prasītāji pamatlietā parasti pārvalda savus ekonomiskās intereses un kur tiek iegūta vai tērēta lielākā daļa viņu ienākumu, vai arī vietā, kur atrodas lielākā daļa viņu aktīvu.
- 31 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta pirmā un ceturtnā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka prezumpciju, kas tajā ir paredzēta, lai noteiktu starptautisko jurisdikciju maksātnespējas procesa sākšanai, un kas paredz, ka fiziskas personas, kura neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, galveno interešu centrs atrodas tās pastāvīgajā dzīvesvietā, neatspēko tas vien, ka šīs personas vienīgais nekustamais īpašums atrodas ārpus pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 32 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām 3. panta 1. punkta pirmā un ceturtnā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka prezumpciju, kas tajā ir paredzēta, lai noteiktu starptautisko jurisdikciju maksātnespējas procesa sākšanai, un kas paredz, ka fiziskas personas, kura neveic neatkarīgu darījumdarbību vai profesionālo darbību, galveno interešu centrs atrodas tās pastāvīgajā dzīvesvietā, neatspēko tas vien, ka šīs personas vienīgais nekustamais īpašums atrodas ārpus pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts.

[Paraksti]